

אתם ראיתם

א: האמונה בבורא עולם מוגדרת אצלנו כיסוד היהדות, הדיבר הראשון של עשרת הדברות אומר 'אנכי ה' אלקיך', י"ג עיקרים הנאמרים בפנינו ומבוססים על דברי הרמב"ם פותחים בתיבות 'אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא בורא'. אמונה זו יכולה להתבסס על עצם הבריאה, שהוא ברא את העולם וכל הנמצא ונראה כעת לעינינו השתלשל מאותו יוצר כל יש מאין.

ב: אך, שלשה חסרונות משמעותיים יש באמונה זו: דבר ראשון, אין אדם מאמין אלא במה שהוא יודע לנכון, אך פתי קיבל את הגושפנקא מהחכם מכל להאמין לכל דבר (משלי יד טו), וכיון שמטבע הדברים לא נמצא מי שנכח בעת הבריאה, לא ימצא מי שיעיד על מעשי הבורא ולא נוכל לקבל אמונה זו כאמת.

שנית, גם אם ימצא החכם שיראה את הבריאה בעיני שכלו, ויסיק על פי חקירה ופילוסופיה, שאכן בורא קדום יצר את הבריאה יש מאין ולא תיתכן קדמות העולם לאין סוף, עדיין אין בורא זה קיים מעבר לתפיסת שכלו של ההוגה בו, אין הוא ישות מסוימת הניתנת להכרה של 'הנה אלקינו' (ישעיה כה ט).

ואחרונה חביבה, ידיעה תיאולוגית על ממצאי קדום לבריאה, אינה מחייבת את הברואים בשום דבר כלפיו, כל זמן שאין לו שייכות עם אותה בריאה, כל זמן שהוא כממציאה נותן לה כבר מלינוי שנים לפעול לבד ללא כוונת מכוון וללא כל התעניינות מצדו.

ג: אכן, אנו כעם, שישים ריבוא אנשים לבד הנשים והטף, ראינו בעינינו את הבורא בגילוי האדיר שלא היה ולא יהיה כמוהו, גילוי כזה שכל הבריאה חלה וזעה מפניו, 'ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד', גילוי כזה שאבותינו ואבות אבותינו שמרוהו ונצרוהו לעדות אומה שלמה, גילוי כזה שכל העולם שמע וידע ממנו. שם שמענו ממנו את מצוות האמונה, איך אנו כברואים צריכים להתייחס אל הבורא.

ד: וכה היו דבריו, 'אנכי השם' הבורא ומהווה את הבריאה, אכן אני סיבת כל הסיבות יוצר הכל יש מאין, אך לא די בכך אני הוא המהווה את הבריאה בכל רגע, מעולם לא זנחתי את הבריאה לכוחות טבע עלומים, אלא השגחתי ופעולתי מתמשכים בבריאה, ורק לרגע אסיר השגחתי אין לה שום קיום. ולא זו בלבד, אלא מטרה יש לי בבריאה וקיום זה, 'אלוקיך', פעילותי בבריאה היא בשבילך, אתה נזר הבריאה, היצור שלמענו כל התכנית האדירה הזו.

ומניין לך כל זאת, הנה חרטתי תובנה זו בנשמתך, 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים', ממקום העריצות והשפלות, העינוי והסבל, מקום שנטל ממך את חרותך, ששעבד לעצמו את כל כוחותיך הגשמיים והנפשיים. ראה בכך שהוצאתיך בכח הזרוע, באותות ובמופתים, ממקום כזה שלא יצא משם אדם, שתכליתי ביצירת העולם והטבע הוא אתה ולמען גם אשבר את דרכי הטבע. אך לא לחינם בראתי אותך ואת הטבע כולו, לא בזה שאני משפיע עליך אני נחשב לאלוקיך, אף לא על ידי כך שאתה יודע על קיומי.

'מבית עבדים', בצעד זה, שהוצאתיך מעבדות עולם, עבדות כזו שרצונותיך ומחשבותיך כולם משועבדים לתכלית השפלות של מצרים, קניתי אותך לעבדות עולם שלי, לשעבוד כל כוחות הגוף והנפש לרצוני ומטרותי, לחירות האמיתית שהיא תכלית כל הבריאה, או אז תהיה אתה עמי ואנכי אלוקיך.

ה': 'ויאמר ה' אל משה אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם', אין אתם זקוקים לאמונות או ראיות בדבר בריאת העולם, אף לא להשערות על מטרותיו או על תפקידכם בו. אני זה שדברתי עמכם, הראתי לכם את קיומי, גיליתי לכם את מטרותיי והסברתי לכם את תפקידכם.

מעוניין לקבל מאמרים בסגנון זה? K0548541508@gmail.com

אשמח לקבל תגובות והארות. אשמח אם תעביר למתעניינים. מנחם קלמן